

JELENSZKYNÉ FÁBIÁN ILDIKÓ¹**Partnerintézmények, együttműködési formák, jó gyakorlatok
a Pécsi Tudományegyetem tanárképzésében**

A Pécsi Tudományegyetemen 2015. január 1-től működik Tanárképző Központ a tanárképzést, pedagógusképzést folytató karok képzéshez kapcsolódó munkájának az összehangolására. Feladatait hálózati együttműködésben látja el. A tanulmány ezen együttműködések formáit, szintereit mutatja be, különös tekintettel a tanárképzéshez kapcsolódó gyakorlati képzés vonatkozásában.

A Pécsi Tudományegyetem Tanárképző Központja az egyetem pedagógusképzési tevékenységének koordináló szervezeti egysége. A 2011. évi nemzeti felsőoktatásról szóló törvény rendelkezése szerint: „*azokban a felsőoktatási intézményekben, ahol általános iskolai vagy középiskolai tanárképzés legalább kettő szakon folyik, a tanárképzés szakmai, tartalmi, szervezeti és tudományos feladatainak összehangolását, valamint az elméleti és gyakorlati képzés szervezését a tanárképző központ biztosítja.*”² A törvény alapján a Pécsi Tudományegyetemen is létrejött a Tanárképző Központ, és megkezdte működését. A nevében tanárképző központ az egyetem minden képzési szintű pedagógusképzését koordinálja, a feladatokat a csecsemő- és kisgyermeknevelő képzés, óvó- és tanítóképzés vonatkozásában a Tanárképző Központ Alsófokú Pedagógusképzési Alközpontja látja el. Vezető testülete a döntési, véleményező, javaslattevő és ellenőrzési jogkörrel rendelkező Tanárképző Központ Tanácsa, melyben a képzésben érintett karok és az oktatási tevékenységet végző szervezeti egységek képviselője valósul meg. Elnöke a Központ főigazgatója, társelnöke az oktatási rektorhelyettes. A Tanárképző Központ jól körülhatárolt koordinációs felelősségi kör mellett és az érintett karok által elfogadottan végzi a munkáját. A központnak kulcsszerepe van a tanárképzésben a szakmódszertan, a pedagógia és pszichológia, az iskolai gyakorlatok, a gyakorlóléhelyek vezetőtanárai és mentortanárai közötti együttműködés, az összehangolt szakmai fejlődés, a formális és informális kapcsolatok erősítésében. Ezen feladatahoz rendszeres, előre megtervezett, előkészített egyeztetéseket, fórumokat szervez, ahol időt és teret ad az alulról jövő kezdeményezéseknek, visszajelzéseknek, és az

¹ felsőoktatási referens, Pécsi Tudományegyetem Tanárképző Központ; fabian.ildiko@pte.hu

² 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról, [online] <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1100204.TV> [2018.05.10.] 103. §

egyeztetések eredményeit visszacsatornázza a képzésfejlesztésbe. A hazai tanárképzésre jelenleg jellemző kettősség a Pécsi Tudományegyetem esetében is fennáll. A 2013-tól bevezetett, felmenő rendszerű kétszakos osztatlan tanárképzés mellett kifutó jelleggel jelen van még a Bologna-rendszerű osztott képzés is, így párhuzamosan kell biztosítani az új és a korábbi képzéstípus elvégzéséhez is az oktatást. Az új osztatlan képzés fontos eleme, hogy az egyéni iskolai gyakorlat időtartama a korábbihoz képest fél évről egy évre emelkedett. A tanulmányban bemutatott együttműködési formák elősegítik a mindkét képzés érintettjei közti rendszeres párbeszédet, együttműködést.

Hálózati együttműködések

A Tanárképző Központ feladatai ellátásában számos partnerrel tart szakmai kapcsolatot, mind az egyetemen belül, mind külső partnerekkel. Ahhoz, hogy szakmai-tartalmi, szervező és koordináló feladatait hatékonyan el tudja látni, partnereivel széleskörű oktatási hálózatban működik együtt. A hálózati együttműködés főbb szereplőit, az együttműködés tartalmi vonatkozásait a tanulmány egyes részei részletesebben is tartalmazzák. További fontos szereplői az együttműködésnek a szakmódszertant oktatók köre, akikkel félévente szakmai megbeszélést szervez, a szakképzettség-felelősök köre, akiknek a véleményét fontos kérdésekben kikéri, és határozathozatal után tájékoztatást ad, és a kari koordinátorok, akik a kari oktatásszervezési feladatokban a Tanárképző Központ munkatársai, kapcsolattartók. Az egyetemen kívüli együttműködés fontos szereplői a régi oktatási központjai, tankerületi központjai, a szakképzési centrumok, egyéb fenntartói a köznevelési intézményeknek, és a dél-dunántúli régió másik felsőoktatási intézménye, a Kaposvári Egyetem.

Dél-Dunántúli Regionális Pedagógusképző Fórum

A pedagógusképzés regionális együttműködésének jó gyakorlata alakult ki a Dél-Dunántúlon a térség két felsőoktatási intézménye, a Pécsi Tudományegyetem és a Kaposvári Egyetem konzorciális együttműködésével. Első lépésként egy Dél-dunántúli Regionális Pedagógusképzési Szolgáltató és Kutatóközpont (DRPK) jött létre a Pécsi Tudományegyetemen a TÁMOP – 4.1.2.-08/1/B-2009-0003 „A kompetencia alapú pedagógusképzés regionális szervezeti, tartalmi és módszertani fejlesztése” című pályázat keretében 2010-ben, a kompetencia alapú pedagógusképzés regionális szervezeti, tartalmi és módszertani fejlesztése céljából, a projektben

vállaltaknak megfelelően önálló szervezeti egységeként. Ez a szervezeti egység aztán 2016 decemberében az újabb pedagógusképzés fejlesztését célzó TÁMOP 4.1.2.B.2-13-1-2013-2014 számú „Pedagógusképzést segítő hálózatok továbbfejlesztése a Dél-Dunántúl régióban” című projekt keretében kidolgozott javaslat szerint átalakult Dél-Dunántúli Regionális Pedagógusképző Fórummá (DRPF). Az átalakulás fő indoka az volt, hogy az első projektben létrehozott testület még az osztott tanárképzés feladataira épült. Az osztatlan tanárképzés bevezetése 2013-ban, illetve a tanárképző központok kialakítása új körülményeket teremtett, s az ezen változásokhoz való alkalmazkodáshoz megfelelőbbnek mutatkozott egy fórum jellegű együttműködés a régió köznevelési és felsőoktatási intézményei számára a kompetencia alapú pedagógusképzés regionális szervezeti, tartalmi és módszertani fejlesztése, az ezzel összefüggő projektfeladatok összehangolása céljából. A Fórum félévente megtartott üléseire meghívást kapnak a Pécsi Tudományegyetem és a Kaposvári Egyetem tanárképzésben érintett vezetői, oktatói, a dél-dunántúli tankerületi központok és oktatási központok vezetői, a két egyetem gyakorló iskoláinak és partnerintézményeinek az igazgatói. Az ülések lehetőséget teremtenek a pedagógusképzés szakembereinek, a gyakorló- és partnerintézményi vezetőknek a személyes találkozásra, kapcsolatépítésre, a hálózati együttműködés erősítésére, a pályázati együttműködések koordinálására.

Szakmai együttműködés a gyakorló iskolával

A Pécsi Tudományegyetem korábbi három pécsi gyakorló köznevelési intézménye 2015. augusztus 24-től összeolvadással történő egyesítéssel egy gyakorlóintézményként működik tovább Pécsi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Óvoda néven. Az összevont intézmény székhelye a korábbi Babits Mihály Gyakorló Gimnázium és Szakközépiskola, amely 1989-ben vált az egyetem gyakorlóintézményévé. A székhelyintézményben 4 évfolyamos gimnáziumi és kifutó rendszerben szakgimnáziumi képzés folyik. A Deák Ferenc Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola, illetve jogelőd intézménye a 2. Számú Gyakorló Általános Iskola 1977 óta működik gyakorlóiskolaként. 2003 óta a 8 évfolyamos általános iskolai képzés mellett 4 évfolyamos gimnáziumi képzést is folytat. Az Egyetem legrégebbi gyakorlóiskolája a korábbi nevén 1. Számú Gyakorló Általános Iskola, melyben 1950 óta folyik a pedagógusjelölt hallgatók gyakorlati képzése 8 évfolyamos általános iskolai keretek között.

A Tanárképző Központ Tanácsa a következő feladat- és hatáskörrel rendelkezik a gyakorlói intézmények vonatkozásában: véleményezési joga van a vezetőtanári pályázatok elbírálásában, javaslattevési joga van a vezetőtanári megbízások pályázati feltételeire és a megbízások kiadására, döntési joga van a vezetőtanári szerephez szükséges kritériumrendszerrel. A Tanárképző Központ és a PTE Gyakorló Iskola tagintézményei közreműködnek a tanárképzésben részt vevő hallgatók gyakorlati képzésében, a Bologna-rendszerű osztott és az új osztatlan tanárképzés iskolai gyakorlataiban, hospitálásaiban, a szakmódszertani, az általános pedagógiai, a csoportos tanítási és összefüggő egyéni iskolai gyakorlatban.

A vezetőtanárok a tanárjelöltek gyakorlati képzéséhez kapcsolódó feladataik mellett magas színvonalú szakmai műhelyekben tevékenykednek, az egyetemi képzésben módszertani és neveléstudományi tárgyak oktatói, kísérő szemináriumok vezetői, szakdolgozatok konzulensei, felvételi és záróvizsga-bizottságok tagjai. A mesterpedagógusok egy része szaktanácsadóként támogató fejlesztő, köznevelési szakértőként ellenőrző-minősítő tevékenységet folytatva vesz részt a köznevelés minőségének fejlesztésében, minőségbiztosításában. A gyakorlóiskolai vezetőtanárok, pedagógusok rendszeres meghívottak szakmódszertani megbeszéléseken, mentor-találkozókon. A Tanárképző Központ által szervezett Mentor Fórum rendezvények házigazdái, a vezetőtanárok szekcióvezetői teendőket látnak el.

Szakmai együttműködés a partnerintézményekkel

A Pécsi Tudományegyetem Tanárképző Központja feladatkörébe tartozik, hasonlóan más tanárképző központokhoz, a gyakorlati képzés szakmai irányítása, az intézményen kívül, partnerintézményekben, egyéb gyakorlóléhelyeken történő képzés szakmai felügyelete, olyan kapcsolat- és szabályrendszer működtetése, mely a gyakorlóléhely és a hallgatói tevékenység minőségének biztosítását szolgálja (Csapó és mtsai, 2015).

A Tanárképző Központ megalakulása óta minden évben partnerintézményi pályázatot ír ki a tanárképzés szakmai gyakorlataiban való együttműködésre, külön a köznevelési intézmények számára, az összefüggő egyéni gyakorlatokban való együttműködésre, és külön a közösségi pedagógiai gyakorlatban való együttműködésre olyan szervezetek, intézmények számára, melyek nem köznevelési intézményként végeznek oktató-nevelő munkát. A pályázat célja olyan partnerintézményi kör kialakítása, melyben a partnerek elkötelezettek a pedagógusjelöltek szakmai fejlődésének támogatásában, mentorpedagógusai pedig elhivatottak a hallgatók felkészítésében. A két év alatt összesen 62 köznevelési intézmény és 35 közösségi pedagógiai gyakorlatban partner szervezet kapta meg a PTE Partnerintézménye címet.

Partnerintézményi és gyakorlatvezető mentor-kritériumok

A Központ döntéshozó testülete, a Tanárképző Központ Tanácsa meghatározta, melyek azok az elvárások, melyeket fontosnak tart a partnerintézményekkel és gyakorlatvezető mentorokkal kapcsolatosan.

A partnerintézményi kritériumok szerint a PTE partnerintézményévé válhat az a köznevelési intézmény, mely pedagógus jelöltek fogad az Egyetemről a tanárképzésben előírt szakmai gyakorlat teljesítésére, az együttműködésre vonatkozóan rendelkezik a fenntartó hozzájárulásával, a pedagógusközösség hozzájárulásával és intézményi szakmai ajánlattal. Az intézményi szakmai ajánlat tartalmazza, hogy az iskola mely alapfeladatokat lát el, mely alapfeladatok ellátásához milyen nevelési-oktatói módszereket alkalmaz, milyen egyedi, példaértékű pedagógiai tevékenységekkel, nevelési-oktatói programokkal rendelkezik, milyen, a tudás megosztására alkalmas pedagógiai hálózatban, oktatásfejlesztési programokban, mely módszerek átadásában és beépítésében rendelkezik gyakorlattal, a hallgatók szakmai gyakorlatának teljesítését milyen szervezeti keretek és milyen oktatásszervezési formák között tudja biztosítani. Ezen szakmai bemutatkozó anyagok a Tanárképző Központ honlapján a partnerintézményi adatbázisban mindenki számára, így a hallgatók számára is hozzáférhető.

A PTE partnerintézményének gyakorlatvezető mentorpedagógusává válhat az pedagógus, aki képes irányítani a gyakorlati képzésében a hallgatók szakmai munkáját, támogatja a pedagógusjelöltet a tanítás tervezésében, alkalmat ad az önreflexióra, a fejlesztő értékelés elveinek megfelelően bátorítja a jelöltet, kiemeli erényeit, és tanácsot ad a tapasztalt hiányosságok korrekációjához, szakmailag, módszertanilag jól felkészült, pedagóguskompetenciáit folyamatosan fejleszti, és legjobb tudása szerint eredményesen alkalmazza tanítványai körében a tantermi gyakorlatban, segíti a hallgatót egyéni fejlesztési tervének kidolgozásában, a hallgató kompetencia-térképének pontosításában. A mentorpedagógus rendelkezik nevelési-oktatói intézményben pedagógus-munkakörben szerzett 10 év szakmai gyakorlattal, az intézményvezető ajánlásával, Pedagógus II. minősítéssel, gyakorlatvezető mentortanári vagy vezetőtanári szakvizsgával, szakmai bemutatkozó anyaggal, mely röviden tartalmazza, mely tanári kompetenciák fejlesztését tudja a hallgatóval való együttműködésben a leghatékonyabban támogatni. Ezen szakmai bemutatkozó anyagok is nyilvánosak, megtekinthetők a Tanárképző Központ honlapján a partnerintézményi Adatbázisban. A partnerintézményekre vonatkozóan a PTE Tanárképző Központ Tanácsa által elvárt kritérium továbbá, hogy az intézmény pedagógusjelöltek

befogadására alkalmas munkakörülményekkel (épülettel és megbeszélésekre, felkészülésre alkalmas helyiséggel, a pedagógusjelöltek tájékoztatásához és a gyakorlat teljesítéséhez szükséges iskolai dokumentumokkal, segédanyagokkal, informatikai eszközökkel) rendelkezik.

A vezetőtanár/mentortanár munkájának hallgatói értékelése

A külső gyakorlólhelyeken, partnerintézményekben a mentorpedagógusok vezetik be a hallgatókat az iskola világába, segítik őket az egyéni összefüggő (osztott képzésben féléves, osztatlan képzésben két féléves, egyéves időtartamú) gyakorlat teljesítésében. A PTE Tanárképző Központ koordinátori szerepet vállalt abban, hogy belső konszenzus eredményeként elfogadásra kerülhessenek a vezetőtanárral, mentortanárral kapcsolatos elvárások. A gyakorló iskolai vezetőtanárok, a partnerintézmények mentortanárai, illetve a neveléstudomány, szakmódszertan egyetemi oktatói mentorforumok szekcióiban véleményezték a javaslatokat, és a hallgatói önkormányzat is megtette az ajánlásait. Az így elkészült kritériumrendszert végül a Tanárképző Központ Tanácsa vitatta meg és hagyta jóvá. A szempontsor alapul szolgál a vezetőtanárok és mentortanárok munkájának szakmai és hallgatói értékeléséhez. Ennek a folyamatnak a nyomán 2017 szeptemberétől a Pécsi Tudományegyetem az osztatlan tanárképzés csoportos és egyéni összefüggő iskolai gyakorlataira is alkalmazza az oktatói munka hallgatói értékelését, egy fejlesztő támogató értékelőlap elektronikus kitöltésével. A kérdőívben 10 fokú skálán, adott szempontrendszer és szöveges értékelés segítségével lehetőségük van a hallgatóknak arra, hogy a gyakorlóiskolai vezetőtanárok és a partnerintézmények mentorpedagógusai gyakorlatvezető munkáját értékeljék. Az értékelés mellett a hallgató szöveges véleményt fogalmazhat meg a vezetőtanár, mentortanár munkájáról, a gyakorlólhellyel és a gyakorlat lebonyolításával kapcsolatos tapasztalatairól. A hallgatói értékelés elvárásai, melyek a hallgatói önkormányzat aktív közreműködésével formálódtak, a Tanárképző Központ Tanácsa jóváhagyása után kerültek bevezetésre. A hallgatói értékelés elvárásai szerint a vezetőtanár/mentortanár

- szakmai-módszertani támogatást adott a tanítási órákra való felkészüléshez,
- segítséget adott az iskolai életbe való beilleszkedéshez, valamint a tanórán kívüli tanári feladatok megismeréséhez,
- lehetőséget adott a rendszeres konzultációra,
- rendszeres visszajelzést adott a hallgató munkájáról,
- szakmódszertani ismereteket adott át,
- szabadságot biztosított a hallgatónak a saját elképzelései megvalósításához,

- objektivitással és részletesen elemezte a hallgató tanóráit, visszajelzése során fejlesztő értékelés elemeit is alkalmazva,
- gyakorlati tanácsokkal segített a problémák megoldásában,
- partnernek tekintette a hallgatót a közös munkában, megfelelő stílusban és hangnemben kommunikált a tanárjelölttel,
- hozzájárult ahhoz, hogy a hallgató reális pályaképet alakítson ki a tanári hivatásról.

A beérkezett értékelések fontos visszajelzések a gyakorlóléhely, a hallgatókat vezető, mentoráló pedagógusok és a képzőhely számára.

Mentor Fórum

A Tanárképző Központ minden tanévben két alkalommal, tanévkezdéskor és tanévzáráskor fórumot szervez azon szakemberek számára, akik a hallgatók iskolai gyakorlatokra való felkészítésében, a gyakorlatok vezetésében, a hallgatók mentorálásában közreműködnek. A résztvevők a neveléstudomány, a szakmódszertan oktatói, gyakorlóiskolai vezetőtanárok és a partnerintézmények mentorpedagógusai, de részt vesznek a hallgatói önkormányzat képviselői is. Ezen szakmai találkozón a meghívottak plenáris előadásokat hallgathatnak meg a tanárképzés, az iskolai gyakorlatok aktuális kérdéseiről, szekciókban oszthatják meg a tapasztalataikat és fogalmazhatnak meg fejlesztési javaslatokat a képzőhely számára. A szekciók tantárgyak, tantárgycsoportok alapján szerveződnek, jó alkalmat adnak az azonos szakos kollégák számára a kapcsolatépítésre, együttműködések kialakítására, a szakmódszertani, vezetőtanári, mentori tapasztalatok elemzésére a szaktárgyi tanítási, csoportos iskolai és az összefüggő egyéni gyakorlatok viszonylatában. A rendezvény végén véleményt kérünk a résztvevőktől a fórum eredményességéről, és javaslatokat kérünk a következő évi fórum tematikájára. A szaktárgyi szekciók mellett a közösségi pedagógiai gyakorlatnak is van egy szekciója. Ebben a szekcióban a gyakorlatban közreműködő partnerszervezetek képviselői vitatják meg a mentorálási tapasztalataikat, a gyakorlat módszereiről, tartalmi és szervezési kérdéseiről cserélhetnek tapasztalatokat, fogalmaznak meg fejlesztési javaslatokat. A fejlesztési javaslatok nyomán indult el a közös gondolkodás egy bemutató fórum létrehozásáról is.

Bemutakozó Fórum

Az osztatlan tanárképzésben részt vevő hallgatók és a közösségi pedagógiai gyakorlatban közreműködő partnerszervezetek közötti élő kapcsolat kialakítása érdekében, a partnerintézmények részéről felmerült igényeket alapul véve a Tanárképző Központ kidolgozott egy bemutatkozó fórum programot, melyet évente két alkalommal, a tanulmányi félévek kezdetén szervez meg. A résztvevő partnerszervezetek egy-egy standnál fogadják, tájékoztatják az érdeklődő hallgatókat a szervezet oktató-nevelő munkájáról, a gyakorlat teljesítésének a lehetőségeiről. Amennyiben az osztatlan tanárszakos hallgató nem köznevelési intézményben kívánja elvégezni ezt a típusú gyakorlatát, ezen alkalommal a rendezvény ideje alatt közvetlenül is jelentkezhet a partnerszervezeteknél a gyakorlat teljesítésére. A közösségi pedagógiai gyakorlat partnerszervezetei együttműködési megállapodás keretében biztosítják a hallgatók 50 órás közösségi szolgálatának a támogatását, tapasztalatszerzési lehetőséget nyújtanak a tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének (táboroztatás, szakkörök, érdeklődési körök stb.) szervezési, vezetési, programkészítési, közösségépítési területein, felzárkóztatásában vagy pótvizsgára való felkészítésében. Mindehhez vállalják, hogy a gyakorlat idejére a hallgató számára pedagógus végzettségű mentort biztosítanak. A közösségi pedagógiai gyakorlat partnerszervezetei széles tevékenységi kínálattal rendelkeznek. Vannak a szervezetek között olyanok, amelyek céljai között szerepel hátrányos helyzetű fiatalok felzárkóztatása, a társadalmi befogadás elősegítése, tanulási nehézségek feloldása, szociális különbségek enyhítése, a fogyatékkal élő fiatalok segítése, életkörülményeik javítása, cigány/roma gyermekek és fiatalok oktatása, nevelése, identitásuk erősítése, a cigány kultúra átadása. Vannak partnerszervezetek, amelyek a tehetséggondozás, művészeti nevelés, környezeti nevelés területén, hasznos szabadidő eltöltés, szakkörök, nyári táborok szervezésében, lebonyolításában tudják fogadni a hallgatókat. A pályázat útján PTE Partnerintézménye címet elnyert civil szervezetek, tanodák, közművelődési intézmények, szakmai szervezetek mindegyike aktív társadalmi felelősségvállására ösztönöz, a szervezeteknek igényük és képességük van a hallgatókat bevonni a társadalmi tanulás, érzékenyítés folyamatába, hogy elkötelezettebbé váljanak a társadalmi igazságosság iránt. A Tanárképző Központ a partnerintézményi hálózattal, az információátadás és -fogadás aktív működtetésével biztosítani kívánja, hogy a közösségi szolgálat keretében végzett tevékenységet a hallgatók minél jobban hasznosítani tudják a tanulási folyamataikban (Rapos és mtsai., 2015).

Gyakorlóiskolai és partnerintézményi online Adatbázis

A formális és informális kapcsolatok erősítésének fontos színtere a Tanárképző Központ honlapján létrehozott Adatbázis felület. Az elektronikus tartalom több irányban kíván adatokat szolgáltatni a tanárképzésben együttműködő partnereknek és a hallgatóknak. A Partnerintézmények–Mentorok adatbázisban az érdeklődő megismerheti azon partnerintézmények szakmai bemutatkozó anyagát, az iskolák sajátosságait, mely intézmények a PTE partnerintézményeként a gyakorlatok helyszínéül szolgálnak. Megismerheti azon pedagógusok szakmai bemutatkozó anyagát, akik a hallgatók mentorálásában közreműködnek, megfelelő képzettséggel rendelkeznek. A PTE Gyakorló Iskola–Vezetőtanárok adatbázisban megismerhetik a székhelyintézmény és a tagintézmények szakmai ajánlatát és a vezetőtanári megbízással tevékenykedő pedagógusok szakmai bemutatkozását. A képzésben részt vevő hallgatók számára az adatbázisok lehetőséget adnak arra, hogy a tanulmányaikhoz fontos információkat gyűjtsenek, tájékozódjanak a gyakorlóléhelyek szakmai tevékenységéről, azok szakmai támogató környezetéről, megismerhessék a vezető- és mentortanárokat, tájékozódhatnak arról, hogy a pedagógusok mely tanári kompetenciák fejlesztését tudják a hallgatóval való együttműködésben a leghatékonyabban támogatni. A vezető- és mentortanárok számára az adatbázisok lehetőséget adnak arra, hogy tájékozódjanak egymás munkájáról, felvegyék egymással a kapcsolatot az együttműködéshez, a szakjuknak megfelelő szakmai munkaközösségek kialakításához. Az egyetemi oktatók, szakmódszertani, pedagógiai-pszichológiai tárgyak oktatói számára is tájékozódási lehetőséget kínálnak az adatbázisok a köznevelési intézményekről, a köznevelés tanárképzésben közreműködő szakembereiről.

Összegzés

A tanulmány a Pécsi Tudományegyetem Tanárképző Központja azon együttműködési formáit, szakmai kapcsolatait mutatta be, melyek a tanárképzés szabályozása és a képzésben részt vevők igényei alapján az elmúlt évek során alakultak, formálódtak, és napjainkban is tovább fejlődnek, újabb elemekkel egészülnek ki. Szükségletek hívták életre, és szükségletet próbálnak kielégíteni. A Tanárképző Központ körvonalazódó együttműködési kultúrája hozzájárul ahhoz, hogy a Pécsi Tudományegyetem pedagógusképzése gyakorlatorientáltabb képzés legyen, minél inkább együttműködésen alapuló tanulási környezetben valósuljon meg, igazodva az európai szintű célkitűzésekhez is.

BIBLIOGRÁFIA

- Csapó, B. – Bodorkós, L. – Bús, E. (2015). A tanárképző központok működési standardjainak és akkreditációs szempontjainak kialakítása. In: Horváth, A.–nJakab, Gy. (szerk.), *A tanárképzés jövőjéről, Pedagógusképzések – OFI koordinációval, Harmadik kötet*, (pp. 29–42). Budapest: Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet.
- Rapos, N.– Kopp E.– Czető, K.– Kálmán, O.– Mészáros, Gy.– Tókos, K.– Seresné, B. E. (2015). Javaslat az osztatlan tanárképzés gyakorlati rendszerének átgondolására és a jelenlegi gyakorlatok alapelveinek és funkcióinak meghatározására. In: Rapos, N. – Kopp, E. (szerk.). *A tanárképzés megújítása*, (pp. 215–282). Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.
2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról [online] <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1100204.TV> [2018.05.10.]

ILDIKÓ JELENSZKYNÉ FÁBIÁN

PARTNER INSTITUTIONS, FORMS OF COOPERATION, GOOD PRACTICES IN TEACHER TRAINING
AT UNIVERSITY OF PÉCS

The Teacher Training Center has been operating at the University of Pécs since 1 January 2015 to coordinate the work of the faculties of teacher training. It performs its tasks in network collaboration. The study presents the forms and scenes of these collaborations, especially with regard to practical training related to teacher training.